

De vos en de drol

Auteur: en illustrator: Édouard Manceau

Vertaler: J.H. Gever

Uitgever: Gottmer

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker

Édouard Manceau is een Franse auteur en illustrator van prentenboeken voor jonge kinderen. Zijn werk staat bekend om eenvoudige en kleurrijke illustraties. Met een portie humor, verwondering en verrassende ideeën weet hij de jongste lezers te boeien. Veel van zijn boeken nodigen uit tot interactie, kijken en ontdekken. Zijn stijl is sterk visueel en toegankelijk voor de jongste peuters en kleuters. Zijn werk wordt in een twintigtal landen vertaald. Daarnaast maakt hij illustraties voor tijdschriften en werkt hij mee aan spellen.

Korte inhoud

De vos en de drol is een humoristisch prentenboek waarbij een vos een wandeling door het bos maakt. Wanneer hij plots heel nodig een grote boodschap voelt komen en achter een boom een drol achterlaat, gebeurt er iets onverwachts: de drol komt tot leven en wandelt achter hem aan. Vos probeert weg te komen, maar de drol blijft hem achtervolgen. Samen met zijn vriend Wasbeer slaagt hij er gelukkig in om te ontsnappen aan de drol op pootjes. In dit vrolijke kartonboek krijg je toilethumor gecombineerd met een vleugje fantasie en spanning. De geometrische vormen en speelse texturen geven het boek een extra laag. Met dit boek kan je dieper ingaan op thema's als zindelijkheid, dieren en fantasie.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

 Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Materiaal

- uitvergroete afbeeldingen van het boek
- foto's van dieren en hun uitwerpselen (zie bijlage 1)

Voorkennis activeren: naar het toilet gaan

Start de voorleesactiviteit met een gesprek over toiletervaringen. Vertel bijvoorbeeld dat je net 'heel nodig' naar het toilet moest en dat je verrast werd door een grote boodschap: een 'drol'. Vertelt dat je nadien een 'opgelucht' gevoel had. Laat de kinderen vervolgens spreken over hun eigen toiletervaringen en stel indien nodig bijkomende vragen. Zorg dat specifieke woordenschat uit het boek al eens aan bod kan komen, voordat je het verhaal voorleest. Denk aan 'heel nodig', 'drol', 'poepen', 'opluchten'.

Mogelijke vragen die je kan stellen:

- Hoe weet jij dat je een kleine boodschap (pipi) moet doen? Hoe weet jij dat je een grote boodschap (kaka) moet doen? Hoe weet je dat het dringend is?
- Waar ga je naartoe als je pipi of kaka moet doen?
- Is er altijd een toilet in de buurt als je moet plassen? Wat doe je als er geen toilet in de buurt is of als er geen toilet vrij is? Heb je dat al eens meegemaakt?
- Moeten dieren ook pipi en kaka doen? Waar zouden de dieren dat dan doen?
- Heb je wel eens een dier zien plassen of kaka zien doen?
- Hoe ziet de kaka van een mens eruit? En van een hond? Een kat? Een koe? Van welke dieren heb je al kaka gezien? Hoe zag die eruit?
- Vind je kaka vies? Waarom wel/niet?

Toiletmanieren van dieren

Laat de kleuters foto's bekijken van de uitwerpselen van verschillende dieren (zie bijlage 1). Laat hen vertellen welke uitwerpselen ze al eens zagen en waar ze die zagen: in de stad, in een dorp, in een bos?

Ga dieper in op de uitwerpselen van dieren. Bespreek samen met de kleuters de vorm en de structuur van verschillende soorten drollen met behulp van enkele tegenstellingen: groot of klein, vast of los, hard of zacht, licht of donker... Probeer ook woorden de bedenken voor de vorm: kleine bolletjes, grote bollen, lange worsten...

Bespreek tot slot ook dat uitwerpselen van een dier niet altijd terechtkomen op goede plekken. Denk aan een hondendrol op het voetpad, een paardendrol op een wandelpad, een duivenstront op de auto of op het hoofd van iemand...

Kaft bespreken

Vertel de kleuters dat je een verhaal bij hebt over een dier en een drol. Laat de kleuters benoemen welk dier ze kennen. Lees vervolgens de titel voor en wijs op de naam van de auteur/illustrator. Toon de cover van het boek en laat hen spontaan reageren. Stel enkele verdiepende vragen.

- Wie zie je?
- Wie kent deze dieren?
- Wat valt je op?
- De titel is *De vos en de drol*. Zie je ergens een drol op deze kaft?
- Waarom zou de vos zo kijken?

Vat het gesprek kort samen. Het oranje dier op de kaft is een bekend dier, namelijk een vos. De vos ziet er bang en paniekerig uit. Op het bruine dier kunnen we niet meteen een naam klevan. Het dier lijkt wel een beetje op een drol met pootjes.

Lees vervolgens de tekst op de achterkaft voor. “Dit is het verhaal over een vos die gaat wandelen. Maar dan krijgt hij opeens buikpijn... Hij moet heel nodig?”. Laat de kinderen voorspellen waarover het verhaal zou kunnen gaan. Verwijs eventueel naar het inleidend gesprek waarbij jij net ook ‘heel nodig’ naar het toilet moest.

Leesvragen

Ondersteun de kleuters tot slot om een leesvraag te bedenken. Wat willen ze graag te weten komen? Bijvoorbeeld:

- Waarom is de vos bang?
- Wie is het bruine dier?

Schrijf de leesvragen op het bord of op een groot blad.

2

TIJDENS HET LEZEN

Zorg ervoor dat alle kinderen het boek goed kunnen zien. Laat de kleuters telkens eerst de afbeeldingen zien en geef hun tijd en ruimte om spontaan te reageren. Lees pas daarna de bijbehorende tekst voor. Besteed daarbij specifiek aandacht aan de emoties van de vos. Bouw het voorleesmoment op aan de hand van enkele fasen:

1. de vos wandelt in het bos en krijgt buikpijn
2. de vos wordt achtervolgd door een drol
3. de drol blijkt een mier te zijn
4. de mier haalt een grapje uit met de vos

Stel indien nodig enkele bijkomende vragen om het gesprek gaande te houden. Neem de tijd om samen met de kleuters het probleem en de mogelijke oplossingen te bespreken.

- **Start van het verhaal**

De vos wandelt in het bos.

- Hoe voelt de vos zich volgens jou?
- Hoe zie je dat?
- Is er nog een dier in het bos?
- Wat zou er kunnen gebeuren?

De vos krijgt buikpijn.

- Hoe voelt de vos zich?
- Waarom heeft de vos buikpijn?
- Wat moet hij nu doen?
- Waar zou hij naar het toilet kunnen gaan?

De vos laat een grote boodschap achter in het bos.

- Welke gezichtsuitdrukking heeft de vos?
- Hoe voelt hij zich?
- Welke dieren zie je nog?

De vos wandelt opgelucht verder.

- Hoe voelt de vos zich nu? Hoe zie je dat?

- **De vos wordt achternagezeten door een drol.**

De drol komt tevoorschijn.

- Hoe voelt de vos zich nu? Hoe zie je dat?
- Zou de drol echt tot leven gekomen zijn, denk je? Waarom wel/niet?
- Wat zou jij doen als een drol je achtervolgt? (Laat dit eventueel even voordoen)
- Wat zou de vos kunnen doen?

De vos rent weg/Wasbeer vraagt wat er aan de hand is/Vos en Wasbeer rennen weg.

- Hoe voelen de vos en de wasbeer zich?
- Waarom zijn ze zo bang voor de drol op pootjes?
- Wat zou de drol kunnen doen?

De drol kan de wasbeer en de vos niet bijhouden en neemt een duik in het vijvertje.

- Hoe voelt de drol zich?
- Wat doet de drol?

- **De onthulling van de drol.**

- Wat gebeurt er met de drol?
- Hoe voelt de vos zich?
- Hoe voelt de mier zich?
- Wat kan de vos doen omdat hij het superwarm heeft?

- **Het grapje van de mier**

- Vind je het een goed idee dat de vos zijn snuit in een vijvertje steekt? Zou jij van het water drinken? Waarom wel/niet?

Sta met de kleuters stil bij het idee dat de drol van de vos in het vijvertje ligt. Bespreek waar die drol nu naartoe is. Vergelijk de gezichtsexpressie van de mier op de laatste pagina en de voorlaatste pagina?

- Waarom is de mier blij?
- Waarom was de mier eerst niet blij?

Zorg ervoor dat het voor alle kleuters duidelijk is dat de drol van de vos op de mier terecht kwam zonder dat de vos dit beseft. Blader eventueel opnieuw doorheen het boek en laat de kleuters het verhaal zelf opnieuw vertellen. Je kan het verhaal ook opnieuw vertellen met behulp van een verteltafel of als een vertelpantomime waarbij je de kleuters actief mee laat bewegen:

- Blij wandelen door het bos
- Krampen krijgen
- Je verstoppen achter een boom
- Schrikken van een bewegende drol
- Bang wegrennen
- Rennen naar een vriend
- ...

3

NA HET LEZEN

Leesvragen

Neem het bord/blad met de opgeschreven/getekende leesdoelen er opnieuw bij. Hebben we een antwoord op onze leesvragen?

- Waarom was de vos zo bang?
- Wie was het bruine dier?

Inhoud en vorm

Bespreek met de kleuters de inhoud en de vorm van het verhaal. Sta stil bij de humor in dit boek.

- Wat vind je grappig in dit verhaal?
- Zou dit verhaal echt kunnen gebeuren?
- Ken jij nog grappige verhalen over een drol?
- Wat zou je over dit boek kunnen vertellen aan zus/broer/vriend/mama/papa?

In dit boek zijn een aantal zaken grappig. Het is grappig dat de vos bang is voor een drol die geen drol is. Het is grappig dat de vos bang lijkt om vies te worden. Uiteindelijk belandt de vos met zijn snuit in het vijvertje waarin de mier de drol achterliet. Ook dat is grappig. Er zijn ook diertjes (de vogel, de regenworm) die getuige zijn van het hele gebeuren.

- **Een pratende drol?**

In het boek krijgen we de stem van de mier pas op het einde van het boek te horen. Maar wat als de mier al bij de start zou praten? Wat zou die dan zeggen? Laat de kinderen (in een klein groepje) zinnen bedenken en maak tekstballonnen voor de muur.

Bijvoorbeeld: "Wat heb jij gedaan?", "Wacht op mij!", "Help mij!", "Waarom loop je weg?", "Ik ben geen drol!"...

- **Eerst – daarna**

Kopieer een aantal prenten van het boek en verspreid die in de ruimte. Laat de kleuters de prenten in één van de speelleerhoeken in de klas in de juiste volgorde leggen. Laat de kleuters nadien het verhaal navertellen.

- **Tellen in het bos**

Het boek kenmerkt zich door een eenvoudige vormgeving waar je ook eenvoudige telopdrachten aan kan koppelen per pagina. Je kan de kleuters een aantal bloemen, bomen ... in het boek laten turven.

- Hoeveel vossen zie je?
- Hoeveel bomen zijn er?
- Hoeveel bloemen zie je?
- Hoeveel stipjes staan er op de snuit van de vos?
- ...

- **Wetenschappen en techniek**

Dit boek biedt kansen om aan de slag te gaan rond dieren, uitwerpselen en spijsvertering... Zo kan je met de kinderen verder inzoomen op de soorten uitwerpselen van dieren of de weg die ons eten aflegt in ons lichaam. Daarvoor kan je verschillende aanvullende (prenten)boeken inzetten zoals *Wie draait de mooiste drol?* of *Over een kleine mol die wil weten wie er op zijn kop gepoept heeft*, *Poepje plasje*, *Dieren en hun toiletmanieren: smerige weetjes over dierendrollen en koeienscheetjes* of *Dag drol: de grote reis van eten: van je mond tot in de wc en verder*.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- *Over een kleine mol die wil weten wie er op zijn kop gepoept heeft* / Werner Holzwarth en Wolf Erlbruch (ill.) (De Vries-Brouwers, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/over-een-kleine-mol-die-wil-weten-wie-er-op-zijn-kop-gepoept-heeft>
- *Kakaworstje* / Stephanie Blake (Davidsfonds/Infodok, 2016)
<https://www.boekenzoeker.be/kakaworstje>
- *Bono op het potje* / Annemie Berebrouckx (Oogappel, 2016)
<https://www.boekenzoeker.be/bono-op-het-potje>
- *Waar is mijn potje?* / Tony Ross (Memphis Belle, 2012)
<https://www.boekenzoeker.be/waar-mijn-potje>
- *Hoogdringend* / Guido van Genechten (Clavis, 2016)
<https://www.boekenzoeker.be/hoogdringend>
- *Dieren en hun toiletmanieren : smerige weetjes over dierendrollen en koeienscheetjes* / Ine De Volder en Evie Mariek Meij (ill.) (Clavis, 2025)

<https://www.boekenzoeker.be/dieren-en-hun-toiletmanieren-smerige-weetjes-over-dierendrollen-en-koeienscheetjes>

- Wie draait de mooiste drol? / Agnès De Lestrade en Philippe Jalbert (ill.) (De Eenhoorn, 2020)
<https://www.boekenzoeker.be/wie-draait-de-mooiste-drol>
- Dag drol : de grote reis van eten: van je mond tot in de wc en verder / Floor Bal en Emanuel Wiemans (ill.) (Gottmer, 2021)
<https://www.boekenzoeker.be/dag-drol-de-grote-reis-van-eten-van-je-mond-tot-de-wc-en-verder>
- Hier hangt een geurtje aan: 10 stinkende dierenweetjes voor beginnende lezers / Jeroen Franck en Chloé Casier (ill.) (De Eenhoorn, 2025)
<https://www.boekenzoeker.be/hier-hangt-een-geurtje-aan-10-stinkende-dierenweetjes-voor-beginnende-lezers>
- Tijd voor een bad, dieren! / Ben Lerwill en Maribel Lechuga (ill.) (Veltman, 2026)
<https://www.boekenzoeker.be/tijd-voor-een-bad-dieren>

Andere boeken van Edouard Manceau vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Edouard%20Manceau>.

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker(s)':

- <https://www.edouardmanceau.fr/>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

Minimumdoelen Taal

- Lezen: De kleuters kunnen de betekenis van eenvoudige visuele boodschappen begrijpen (1.1.5).
- Lezen: De kleuters kunnen expliciete informatie over de situatie, de gevoelens, de personages en perspectiefname uit voorgelezen teksten halen (1.1.6)
- Mondeling taalgebruik: De kleuters kunnen actief deelnemen aan mondelinge interactievormen zoals kringgesprekken, samen spelen, gesprekken met gekende volwassenen en hierbij de gepaste interactiestrategieën toepassen (1.3.9)
- Literatuur: De kleuters kunnen in eigen woorden de kern van een prentenboek navertellen met ondersteuning van beelden of symbolen (1.5.4)
- Schrijven: De kleuters kunnen ideeën aanbrengen voor een tekst vanuit aangeboden inhoud, eigen ervaringen of creatieve ideeën. (1.2.10)

Minimumdoelen Wetenschap en techniek

- De kleuters kunnen organismen beschrijven op basis van waarneembare kenmerken (3.1.2).

BIJLAGE 1

Foto's van dieren en hun uitwerpselen

TIP: gebruik ook de lidwoorden tijdens het overlopen van de dieren.

